

קונטרס
תּוֹרַת הַנִּחָל

- אין יודיש -

פֿאַרנטײַע און וואונדערליכע רייד און געדאַנקען, וואס טוען אױפֿוועקן
און שטאַרקן, עס לעבט אױף דעם גײַסט און נשמה פון יעדן לעבעדיקן,
וואס פון די פֿליסיגע מייד פון חכמה טוען די רייד קנועלן, און פון
דאָרט טוען זיך די הייליגע שאַף אַנטרײַנגען, זיך צו שטאַרקן און רינגען
דעם אײַפֿערשאַטן, אין יעדן מצב וואס מען טוט זיך געפונען

געבויעט אױף די ווערטער פון הייליגן צדיק

רבי נחמן מברסלב זי"ע

אין ספר הקדוש 'לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ג

וואס זענען געזאגט געווארן דורך

מרן מוהרא"ש שליט"א

ליל שבת קודש פֿרשת לך לך שנת תשס"ה

פ פ פ

ארויסגעגעבן ערב שבת קודש פֿרשת לך לך תשע"ד
דורך די תלמידי מתיבתא 'היכל הקדוש' חסידי ברסלב
עיר הקדוש ירושלים תובב"א

ליל שַׁבַּת קוֹדֵשׁ פֶּרֶשֶׁת לֶךְ לֶךְ תּשס"ה

מאָמר:

“עֲשׂוּ מַלְחָמָה”

פֶּרֶיִיטאַג צו נאַכט'ס ביי די ערשטע סעודה, האט מוהרא"ש שליט"א גערעדט געוואלדיגע מוהרא'דיגע דיבורים, אויפן רבינים ווערטער אין ספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן (תלק א' סימן ל"ג), וואס רעדט פון די מידה פון שלום, עין שם.

ש ש ש

און מוהרא"ש שליט"א האט אנגעהויבן: זאגט דער הייליגער רבי ז"ל (מוהרא"ש שליט"א האט איבער געענערט אויף איין נקדה וואס ווערט דערמאנט אין די תורה פון רבי'ן). דער כלל איז, אז מ'דארף בעטן אויף "שלום", עס זאל זיין שלום צווישן יודן, און עס זאל זיין שלום ביי יעדע מענטש אין זיינע מידות.

דאס הייסט, ער זאל נישט זיין צוקריגט אין זיינע אייגענע
מידות און געשעהנישן, עס זאל נישט זיין ביי איהם קיין חילוק
סיי ווען עס איז איהם גוט און סיי ווען עס איז איהם שווער,
שטענדיג זאל ער טרעפן דעם אייבערשטן, און דאס איז (תהלים
נ"ו): "בַּה' אֶהְלֵל דְּבַר בְּאֱלֹקִים אֶהְלֵל דְּבַר" וכו', זעה דאס
אלעס אינעם הייליגן רבינ'ס ווערטער.

און מוהר"א"ש נ"י האט מסביר געווען, אז מען זעהט דאך אז
מידת השלום איז העכער פון אלעם, און אזוי ווי חז"ל זאגן (סוף
עוקצין) לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל
אלא השלום, [אז דער אייבערשטער האט נישט געטראפן א
כלי וואס האלט די ברכה, נאר דער שלום]. ווייל שלום איז די
נאמען פונעם אייבערשטן (שבת י:), און וואס אז מענטש איז
מער דבוק אין מידת השלום, איז ער מער דבוק אינעם
אייבערשטן. און דאס איז דער עיקר שלימות.

און ביי שלום איז פארהאן צוויי ענינים. איינס, שלום צווישן
מענטשן, דאס הייסט, שלום צווישן א מענטש מיט זיין

פֿרײַנד. און שְׁלוֹם צװײַשן אַ מאַן מיט זײַן פֿרוי, און שְׁלוֹם בײַ זײַך אַלײן, דאָס הײסַט, שְׁלוֹם אײַן זײַנע מײדוֹת, אַז אײַן אַלע זײַנע מײדוֹת און אײַן אַלע זײַנע עגֶנִים זאַל ער דײַנען דעם אײַבערשטן, און דאָס אײַז אַ שװערע עבֹדָה וואָס מען אַרבעט דערױף אַ גאַנצע לעבן.

ווייל אַ ודאײ אַנצוקומען צו אַ שְׁלוֹם מיט יעדן מענטש, און אײַן שטוב מיט זײַן ווייב, דאָס אײַז אַ גרויסע עבֹדָה, ווייל דער טבע פון אַ מענטש אײַז זײַך צו צײהען נאָך מַחלוקת, און זײַך מײשן אײַן אַ מַחלוקת וואָס געהערט נישט צו אײַהם. און באַמַת אײַז דאָס אַ גרויסע שטות, ווייל וואָס וועט ער שוין האָבן פון די מַחלוקת? נאר צרות און יסורים און עגֶמַת נפֿשו! און ער וועט גאַרנישט פאַרדײַנען דערפֿון.

און בֿפֿרט ווען עס רירט אָן צו אַ ציבור, אַז אײַן חלק פונעם ציבור קריגט אױף די אַנדערע חלק, און זײ קומען אָן צו שגָאָה, קנָאָה און רצײחה, רחמָנָא ליצֶלן, עס אײַז נישט דאָ קײן ערגערע זאָך פון דעם.

און דאס איז דער עיקר סיבה אז דער גלות ציהט זיך אזוי לאנג, וויבאלד נשמות ישראל קענען זיך נישט באהעפטן, און מען איז עובר אויף דער לאו פון "לא תשנא את אחיך בלבבך" יעדע מינוט. און מיט דעם, איז דער לאו הארבער פון אלע לאוין פון די תורה, ווייל אויף אנדערע לאוין איז מען נישט עובר, נאר בשעת מען זינדיגט, אבער אויף "לא תשנא את אחיך בלבבך" איז מען עובר יעדע מינוט וואס א מענטש האט פיינט זיין חבר.

און א מענטש דארף צו טוהן אלעס וואס ער קען, צו זיין בשלום מיט יעדעם איינעם, און אפילו אז ער איז נישט מחויב צו האלטן ווי זיי, און מסכים זיין מיט זייער שיטה, אבער ער טאר זיי נישט פיינט האבן אדער רודפן ח"ו, ווייל דער באשעפער האט זייער פיינט מחלוקת, און האט זייער ליב דעם שלום, און מען דארף זיך מוסר נפש זיין אויף שלום.

און דאס איז דער חילוק צווישן מחלוקת לשם שמים און מחלוקת וואס איז נישט לשם שמים, מחלוקת לשם שמים -

איז א מחלוקת אויף א הלכה אדער אין א שיטה, אזוי ווי מחלוקת שפאיי מיט הלל, אז יעדער האלט פון זיין דעה און פארשטאנד אין די הייליגע תורה, און ער רירט זיך נישט פון זיין שיטה. אבער צווישן זיך, איז געווען ליבשאפט און שלום, און אזוי ווי עס שטייט אין די גמרא (במות י"ג:) אז בית שפאיי און בית הלל האבן זיך נישט צוריק געהאלטן פון צו געמען ווייבער איינער פון צווייטן, און זיי האבן זיך געפירט מיט שלום און ליבשאפט, אזוי ווי עס שטייט (וכריה ח) האמת והשלום אהבו. און דאס איז א סימן אויף מחלוקת לשם שמים, אז עס איז נישט דא קיין פערזענליכע שנאה צווישן זיי.

אבער מחלוקת וואס איז נישט לשם שמים - איז א מחלוקת פון שנאה און קנאה, אז איינער וויל יענעם אויסרייסן, און ער קען איהם נישט דערליידן, וואס דאס איז די מחלוקת פון קרח מיט זיינע מענטשן, וואס זיי האבן מקנא געווען אין די גרויסקייט פון משה רבינו און אהרן הכהן, און זיי האבן געוואלט דעם פבוד פאר זיך.

און חו"ל הקדושים זענען מדקדק צו זאגן דייקא (אבות ה) מחלוקת "קרח ועדתו", און נישט מחלוקת "קרח און משה". ווייל משה האט נישט געקריגט אויף קיינעם, אדרבה ער האט געהאט שלום מיט יעדעם, ווייל ביי איהם איז זיכער געווען מדת השלום מיט א שלימות, נאר קרח האט געקריגט אויף איהם, און ער האט צוגערעדט זיין גאנצע געמיינדע זיי זאלן אויך קריגן אויף איהם, און ווייל אלע זענען געווען ווייט פון מדת השלום, דערפאר איז צווישן זיך אויך געווען פיהל מיט מחלוקת, וואס דאס איז מחלוקת "קרח ועדתו". און נאר צו זיין קעגן משה, זענען זיי געווען פארצייניגט צוזאמען, און זיי האבן אלע אויף איהם געקריגט.

אבער די צדיקים אליין, קריגן קיינמאל גארנישט אויף קיין שום בריה. און אזוי ווי דוד המלך עליו השלום זאגט (תהלים ק"ב): "אני שלום, וכי אדבר המה למלחמה". אגני שלום – ווייל איך האב שלום מיט אלע מענטשן, נאר ווען איך וויל רעדן, גייען זיי אלע ארום קעגן מיר צו א מלחמה, ווייל זיי קענען מיר נישט סובל זיין, אבער איך אליין האב גארנישט קיין

מחלוקת מיט זיי. ווייל אזוי איז דער שטיינער פון צדיקים, וואס ביי זיי רוהט דער מדת השלום מיט א שלימות, און זיי זענען דבוק אינעם הייליגן באשעפער, וואס זיין נאמען איז שלום, און ער וויל שטענדיג בענטשן זיין פאלק ישראל מיט שלום.

און אזוי ווי מען דארף פארמערן שלום אויף דער וועלט צווישן מענטשן, אזוי אויף דארף מען ארבעטן אויף מדת השלום אין זיך אליין. דאס הייסט, אין אלע זיינע מידות און אין אלע זיינע געשעהנישן. ווייל דעם מענטשנ'ס עבירות, מאכן מלחמות אין זיינע ביינער, אזוי ווי עס שטייט (תהלים ל"ח) "אין שלום בעצמי מפני חטאתי".

ווייל דער יצר הרע צומישט זייער דעם מענטשנ'ס דעת מיט קשיות און ספיקות אויפן באשעפער'ס הנהגה, און עס איז איהם שווער, פארנוואס גייט איבער אויף איהם אין זיין לעבן וואס עס גייט איבער. און עס איז איהם שווער, פארנוואס האט זענער נאר גוטס, און ביי איהם גייט אלעס נאר פארקערט, און דאס איז איהם גורם אז זיין הארץ ווערט אפגעטיילט

פונעם אייבערשטן, און פון דעם קומען אלע צרות, און אזוי ווי עס שטייט (הושע י') "חלק לבם עתה ואשמו". אז גלייך ווען 'חלק' לבם, פון דעם קומט דער 'אשמה'.

און דער עיקר שלימות איז, אז ער זאל נישט זיין מחלק אין זיינע מידות, נאר אלעמאל זאל ער טרעפן אין אלעם דעם אייבערשטן, און אזוי ווי דוד המלך זאגט (תהלים נ"ו) "בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר". אז סיי אין מדת החסד און סיי אין מדת הדין, לויב איך גאט'ס נאמען, ווייל איך ווייס אז אלעס קומט פון איהם צוליב מיין אייביגע גוטס.

און אז מ'איז זוכה צו די השגה, דאס איז מעין עולם הבא (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ד'), און דאס איז דער עיקר דביקות אינעם אייבערשטן וואס זיין נאמען איז שלום. ווייל גלייך ווען איך ווייס אז אלעס איז מיט א פּרטיזות'דיגע השגחה פונעם אייבערשטן, האב איך שלום אין אלע מינע מידות, און איך האב גארנישט קיין מחלוקת אין הארצן. און אלעס ווענדט זיך אין דעם שלום וואס א מענטש האט מיטן אייבערשטן. ווייל

גלייך ווען ער איז בַּשְׁלוֹם מיטן אייבערשטן, און ער איז זיכער אז אלעס וואס גייט אויף איהם דורך, אפילו פון א מענטש - וואס האט א בחירה, איז אלעס נאר מיט א השגחה עליונה, דעמאלטס האט ער שלום מיט אלעמען, און ער איז נישט מקפיד אויף קיינעם. אבער דער וואס איז אין פעס אויף מענטשן, איז דאס א סימן אז אויך מיטן אייבערשטן האט ער נישט שלום.

און דאס וועט זיין די ארבעט פון משיח, אריין צו ברענגען דעם וואונדערליכן שלום אין די וועלט. דערפאר פאר משיח'ס קומען, וועט קומען אליהו הנביא. און חז"ל הקדושים זאגן (עדות פֿרק ח') אין אליהו בָּא לְרַחֵק וּלְקָרֵב וכו', אלא לעשות שלום בעולם. און דורך דעם אז ער וועט מאכן שלום אויף דער וועלט, וועלן אלע מענטשן זיך צוזאמען קומען און מסביר זיין איינער פארן אנדערן דעם אמת, און אלע וועלן קומען אנערקענען דעם אייבערשטן (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ז).

וואויל איז דער וואס איז זוכה אָנצוקומען צו מִדַּת הַשְּׁלוֹם מיט א שלימות, און ער האט נישט קיין שום קשיות און ספיקות

אויפן אייבערשטן, און דאס איז איהם גורם צו זיין בשלום מיט אלע מענטשן, דעמאלטס וועט ער לעבן א גוט און זיס לעבן אויף אויף דער וועלט, און ער וועט שפירן א טעם פון עולם הבא, אשרי לו ואשרי חלקו.

און מוהרא"ש נ"י האט מקשר געווען דער ענין צו די וואכעדיגע סדרה מיט א וואונדערליכער קשר, אז אין די פרשה געפינען מיר די ערשטע מלחמה אין די תורה, אזוי ווי עם שטייט (בראשית י"ד): עשו מלחמה, את ברע מלך סדם, ואת ברשע מלך עמרה, שנאב מלך אדמה, ושמאבר מלך צבויב, ומלך בלע היא צער.

טייטשט רש"י: ברע, רע לשמים ורע לבריות. ברשע, שנתעלה ברשעו. שנאב, שונא אביו שבשמים. שמאבר, שם אבר לעוף ולקפיץ ולמרוד בהקדוש ברוך הוא, עין שם.

און מען קען זאגן, אז דער הייליגער תורה איז אונז דא מרמז דער אויבנדערמאנטער גילוי פונעם רבי'ן, פון וואו ווערט געצויגן דאס מחלוקת, און ווי אזוי אכטונג צו געבן פון איר.

ווייל די גאנצע זאך פון "מלחמה" איז צושטאנד געקומען דורך "פרע" מלך סדם, וואס ער איז רע לשמים ורע לפריות, אז ער קריגט און צערענט אויפן אייבערשטן, און ממילא האט ער פעס און מחלוקת אויף אלע מענטשן, און אזוי אויך פרשע שנתעלה ברשעו, און שנאב ששונא אביו שבשמים, און שמאבר ששם אבר למרוד בתקדוש ברוך הוא - די אלע האבן אנגעהויבן דורך דעם, אז זייער הארץ איז געווען אפגעטיילט פונעם אייבערשטן, און דאס האט זיי געצויגן צו עפענען מלחמה און רשעות מיט אלע מענטשן.

און מען קען זיך ראטעווען דערפון, נאר דורך זיך דערנענטערן צו צדיקים וואס ווערן אנגערופן 'ברית שלום', וואס דאס איז די בחינה פון אברהם אבינו וואס ער איז געווען דער הויפט פון די געמלטע וואס ווערט אנגערופן 'ברית שלום', ווייל די צדיקים ברענגען אריין די מדת השלום אין די וועלט, אז מענטשן זאלן האבן שלום מיטן אייבערשטן, און ממילא וועלן זיי אויך האבן שלום מיט זיך.

ליל שבת קודש פּרשׂת לך לך שנת תשס"ח _____ יג

און דער אייבערשטער זאל אויגו מזכה זיין אנצוקומען צו
מדת השלום מיט אן אמת, און מיר זאלן זוכה זיין זעהן דאס
התגלות פון אליהו הנביא און ביאת משיח צדקינו, במהרה
בימינו אמן ואמן.

